

WSPARCIE FINANSOWE

Chest
Heart &
Stroke
Scotland

NIEZBĘDNY PRZEWODNIK

Niniejszy niezbędny przewodnik dotyczy wsparcia finansowego dla osób żyjących ze schorzeniami klatki piersiowej, serca lub po udarze mózgu

Znajdziesz w nim następujące informacje:

- Informacje dotyczące obaw finansowych, które mogą wiązać się z Twoją chorobą
- Informacje dotyczące wsparcia finansowego i świadczeń, które mogą być dostępne dla Ciebie lub opiekujących się Tobą osób

Praca i finanse

Życie ze schorzeniem klatki piersiowej, serca lub po udarze mózgu może mieć ogromny wpływ na Twoją zdolność podejmowania pracy i na Twoją sytuację finansową.

Mając właściwe wsparcie, wiele osób jest w stanie pracować mimo choroby. W przypadku innych osób może to być niemożliwe. Jeśli wrócisz do pracy, zapoznaj się z treścią niezbędnego przewodnika organizacji Chest, Heart & Stroke Scotland pt. **Powrót do pracy**.

Opiekowanie się kimś cierpiącym na schorzenie przewlekłe może też wpłynąć na zdolność do pracy i sytuację finansową opiekuna.

Niezależnie od Twoich okoliczności dostępny jest wachlarz form wsparcia finansowego i świadczeń.

Koszty schorzeń przewlekłych

Ważne jest uświadomienie sobie, że przewlekłe problemy zdrowotne mogą mieć dodatkowe koszty.

W zależności od tego, jak wpływa na Ciebie przeszły udar mózgu, choroba serca lub układu oddechowego, musisz przygotować się na następujące ewentualne koszty:

Transport do i ze szpitala na wizyty lekarskie, terapia zajęciowa lub inne potrzeby zdrowotne

Urządzenia i modyfikacje pomocne w przypadku długotrwałych objawów

Opieka lub konieczność **wynajęcia pomocy domowej** do prac domowych, których nie możesz już łatwo wykonywać samodzielnie

Dodatkowe koszty ubezpieczenia, jeśli musisz przechowywać kosztowny sprzęt medyczny

Bycie opiekunem

„Opiekun” to ktoś, kto sprawuje bezpłatną opiekę nad partnerem/ matronkiem, krewnym lub przyjacielem, który cierpi na schorzenie przewlekłe i nie poradziłby sobie bez tego dodatkowego wsparcia. Opiekunem może być każdy.

Opiekowanie się kimś może oznaczać dla opiekuna konieczność zmniejszenia liczby godzin pracy lub rezygnacji z pracy. Może to spowodować trudności finansowe. Aby pomóc opiekunom poradzić sobie z tym problemem, dostępna jest dla nich pomoc finansowa.

Bycie opiekunem to skomplikowana kwestia, jednak wszyscy opiekunowie mają prawo do wsparcia finansowego i emocjonalnego. Organizacja Chest Heart and Stroke Scotland stworzyła odrębną broszurę dotyczącą praktycznych aspektów życia opiekuna.

Wsparcie finansowe

Osoby żyjące z chorobą klatki piersiowej, serca lub po udarze mózgu albo ich opiekunowie mogą być uprawnieni do otrzymywania wsparcia finansowego lub świadczeń.

Często pomocna okazuje się rozmowa z osobą mającą wiedzę, jakie świadczenia finansowe są odpowiednie w danej sytuacji. Niektóre ze źródeł spersonalizowanych informacji to:

pracownicy opieki społecznej

doradcy ds. socjalnych (ang. welfare rights officers)

Citizens Advice Scotland

lokalne centrum dla opiekunów

lokalne centrum porad finansowych

Niektóre ze świadczeń są zależne od wysokości dochodów. Oznacza to, że wysokość otrzymywanych świadczeń zależy od oszczędności i dochodów danej osoby i jej gospodarstwa domowego.

Ty lub Twój opiekun możecie być uprawnieni do otrzymywania jednego lub więcej z poniższych świadczeń:

Adult Disability Payment (zasitek dla dorosłych osób niepełnosprawnych)

Zastąpił on w sierpniu 2022 r. zasitek zwany Personal Independence Payment (zasitek na rzecz podtrzymywania niezależności osobistej osób niepełnosprawnych), w skrócie PIP. ADP to pomoc w pokrywaniu kosztów wynikających z niepełnosprawności lub choroby przewlekłej.

To świadczenie nie jest zależne od dochodów (tj. jego wysokość nie ma związku z dochodami i oszczędnościami beneficjentów) i składa się z dwóch części: dodatku na codzienne koszty utrzymania oraz dodatku na koszty transportu. Możesz mieć prawo do otrzymywania jednego z tych zasiłków lub ich obu.

Attendance Allowance (dodatek do kosztów opieki)

To świadczenie pomaga w pokryciu dodatkowych kosztów osobom powyżej 65. roku życia, których niepełnosprawność oznacza, że ktoś musi się nimi zajmować.

Access to Work (dostęp do pracy)

Ta dotacja rządowa pokrywa wszelkie koszty, które ponosi pracodawca umożliwiając osobie z nową niepełnosprawnością powrót do pracy.

Carer's Allowance (dodatek dla opiekunów)

Jeśli opiekujesz się kimś co najmniej 35 godzin w tygodniu, a ta osoba otrzymuje pewne świadczenia, możesz wnioskować o ten dodatek jako wynagrodzenie za Twój czas. Opiekunom w wieku od 16 do 18 lat może przysługiwać dotacja pod nazwą Young Carer's Grant (dotacja dla młodych opiekunów).

Community Care Grant (dotacja na opiekę w społeczności)

Dotacja ta dostępna jest dla osób, które opuszczają dom opieki lub potrzebują pomocy finansowej, aby uniknąć przeniesienia do domu opieki.

Council Tax Reduction (redukcja podatku lokalnego od nieruchomości)

Jeśli masz niskie dochody lub otrzymujesz inne świadczenia, może przysługiwać Ci pomoc finansowa w zakresie podatku lokalnego od

nieruchomości. Przyznawana jest ona z zasady automatycznie osobom otrzymującym Universal Credit (zasitek powszechny).

Crisis Grant (dotacja kryzysowa)

Może przysługiwać Ci jednorazowa wypłata od lokalnego samorządu, jeśli doszło do nagłej i nieoczekiwanej zmiany Twojej sytuacji życiowej, np. zwolnienia z pracy w wyniku nagłego przypadku medycznego.

Discretionary Housing Payment (uznaniowy dodatek mieszkaniowy)

Jeśli otrzymywane przez Ciebie zasiłki lub Twój dochód nie wystarczają na pokrycie czynszu i innych opłat za mieszkanie, możesz wnioskować o dodatkową pomoc finansową, tzw. uznaniowy dodatek mieszkaniowy, od władz lokalnych w Twoim miejscu zamieszkania.

Employment and Support Allowance (ESA, renta z tytułu niezdolności do pracy)

ESA to wsparcie finansowe dla osób niezdolnych do pracy lub zdolnych do pracy, ale potrzebujących pomocy w tym zakresie.

Pension Credit (dodatek do emerytury)

Osoby, które osiągnęły wiek emerytalny przed rokiem 2016, mogą być uprawnione do otrzymywania dodatkowych środków podnoszących ich tygodniowy dochód do poziomu minimalnego. W przypadku osób, które osiągnęły wiek emerytalny po roku 2016, kwota ta zawarta jest w zasiłku powszechnym.

Personal Independence Payment (PIP, zasiłek na rzecz podtrzymywania niezależności osobistej osób niepełnosprawnych)

Świadczenie to pomaga pokrywać koszty życia z chorobą lub niepełnosprawnością. PIP jest obecnie wycofywany w Szkocji i ma zostać zastąpiony zasiłkiem o nazwie Adult Disability Payment.

Statutory Sick Pay (SSP, ustawowy zasiłek chorobowy)

Jeśli zarabiasz ponad 120 £ na tydzień, a choroba uniemożliwiła Ci pracę, Twój pracodawca zobowiązany jest do wypłacania Ci określonej kwoty przez okres do 28 tygodni Twojej nieobecności.

Universal Credit (zasitek powszechny)

Universal Credit (UC) to gólwne świadczenie dostępne obecnie w Szkocji. Świadczenie to zastępuje szereg innych, w tym Housing Benefit (zasitek mieszkaniowy), Income Support (dodatek do dochodu), Jobseeker's Allowance (zasitek dla osób poszukujących pracy) i tax credits (ulgi podatkowe). Stanowi comiesięczną wypłatę, która pomaga pokryć koszty utrzymania osobom o niskich dochodach lub bez pracy.

Young Carers Grant (dotacja dla młodych opiekunów)

O tę coroczną dotację mogą starać się osoby w wieku od 16 do 18 lat, które opiekują się przez ponad 16 godzin w tygodniu osobą otrzymującą pewne świadczenia z tytułu niepełnosprawności. Tę dotację można wykorzystać na dowolny cel.

Więcej informacji na temat dostępnych świadczeń można znaleźć pod adresem:

www.gov.uk/financial-help-disabled/disability-and-sickness-benefits

Świadomość w zakresie pożyczek

Różne firmy lub grupy finansowe mogą oferować Ci pożyczki krótkoterminowe (tzw. **chwilówki**) lub zaliczki na poczet świadczeń.

Ważne jest zrozumienie, że nawet legalnie udzielane pożyczki mogą być niebezpieczne i kosztować więcej, niż się spodziewasz. Chwilówki wiążą się zazwyczaj z ekstremalnie wysokim oprocentowaniem, a osoby je zaciągające często odkrywają, że ich dług powiększył się w porównaniu z początkowym.

Zawsze czytaj więc uważnie warunki przed zaciągnięciem pożyczki. Jeśli nie masz pewności, że je rozumiesz, poproś inną osobą o ich przeczytanie.

Są również dostępne różne bezpłatne usługi doradztwa finansowego, dzięki którym możesz dowiedzieć się, czego spodziewać się, pożyczając pieniądze, oraz czy są inne opcje zdobycia pieniędzy obciążone niższym oprocentowaniem.

Przezorny zawsze ubezpieczony!

Dalsze informacje i porady

Na kolejnych stronach znajdziesz listę miejsc, do których możesz się udać po informacje, porady lub wsparcie w sprawach finansowych. W Twojej okolicy mogą być również dostępne inne pomocne źródła informacji.

Kalkulator świadczeń

Obsługiwany przez rząd kalkulator internetowy, który pomoże Ci ustalić przysługujące Ci świadczenia i sposoby wnioskowania o nie.

www.gov.uk/browse/benefits/entitlement

Carers Scotland

Część organizacji Carers UK. Oferuje porady i wsparcie dla opiekunów i ich podopiecznych.

Tel.: 0808 808 7777 (pon. – pt. 10:00–16:00)

www.carersuk.org/scotland

Citizens Advice Scotland (CAS)

CAS to Citizens Advice Bureau (biuro doradztwa obywatelskiego) w Szkocji. Oferuje bezpłatne, poufne i bezstronne porady dotyczące finansów, świadczeń, zatrudnienia, mieszkalnictwa i wielu innych kwestii.

Aby znaleźć swoje lokalne biuro CAS, wejdź na stronę: **www.cas.org.uk/bureaux**

Aby uzyskać poradę i informacje przez Internet, wejdź na stronę:

www.citizensadvice.org.uk/scotland

Home Energy Scotland

Finansowana przez rząd Szkocji, bezpłatna usługa, w ramach której można uzyskać porady, wsparcie i dotacje pomocne w ogrzewaniu domu i obniżeniu rachunków za energię.

Tel.: 0808 808 2282

www.energysavingtrust.org.uk/scotland

NHS Scotland Healthy Working Lives

Porady i informacje dla pracowników dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i dobrostanu w pracy. Organizacja zapewnia szereg bezpłatnych usług dla pracowników, w tym wizyty w miejscu pracy i szkolenia.

Tel.: 0800 019 2211

www.healthyworkinglives.scot

National Debtline

Zapewnia bezpłatne, poufne i niezależne porady dotyczące radzenia sobie z problemem zadłużenia. Możesz porozmawiać z pracownikami National Debtline przez telefon lub chat internetowy w witrynie organizacji.

Tel.: 0808 808 4000 (pon. – pt. 9:00–20:00, sob. 9:30–13:00)

www.nationaldebtline.org

Nasze publikacje dostępne są bezpłatnie w Szkocji dla każdego, kto ich potrzebuje. Wejdź na stronę www.chss.org.uk/resources-hub, aby wyświetlić wszystkie nasze zasoby, w tym inne niezbędne przewodniki z tej serii.

W Szkocji ponad milion osób, tj. jedna na pięć, żyje ze schorzeniem klatki piersiowej lub serca albo po udarze mózgu. Działamy, aby pomagać wszystkim, którzy tego potrzebują. Aby to robić, potrzebujemy jednak Twojej pomocy. Wejdź na stronę www.chss.org.uk/supportus, aby dowiedzieć się, jak możesz pomóc większej liczbie osób w Szkocji.

Ten dokument jest również dostępny w językach urdu, pendżabskim, ukraińskim i polskim

ZESKANUJ MNIE

E13

Opublikowano w październiku 2022 r.
Następna planowana redakcja tekstu:
październik 2025 r.

**JAK ŻYĆ, TO TYLKO
PEŁNIĄ ŻYCIA**

Szkocka organizacja
charytatywna
(nr SC018761)